DÖRMÖGŐ DÖMÖTÖR

XXV. évfolyam. 4. szám. 1981. április Ára: 4,50 Ft

Anyák napja

MELLÉKLETTEL

GAZDAG ERZSI:

Az elmaradt vándorút

Egy csiribiri
kiscsibe
elindult világ
végire,
— csip-csip,
a világ végire.

Kérdi a lepke:
— Hova mész,
te csiribiri
kiscsibe?

— A Köles-hegyre
egyenest,
vagyis a világ
végire.

A köles-hegynek
tetején
az aranykakas
vára van.
Ott a köles is
színarany.

S kibújt a kerítés
alatt
a csiribiri
kiscsibe.
Kibújt, s iziben
visszabújt,
szaladt az anyja
elibe.

Mit gondolt közben
(nem tudom)
a csiribiri
kiscsibe?
Mért ment vissza
az anyjához,
s mért nem ment
világ végire?

Törd a fejed,
s ha rájöttél,
írd le e mese
végire!

SÓTI KLÁRA rajza

ÜZENI

Kedves Barátaink!

Mackóval éppen az óvodából ballagtunk hazafelé, amikor egy új játékot eszeltünk ki. El is neveztük „HÁTA"-játéknak. (Pedig a háthoz semmi köze.) Ismerjétek meg ti is, *hátha* kedvetek lesz hozzá. Én mondjuk azt kérdezem Mackótól: — Hát a virág mit csinál? Mire ő azt felelheti: — Illatozik. Ha tudott válaszolni, rajta a kérdezés sora, például így: — Hát a Bodri mit csinál? — Én meg rávághatom, hogy ugat, vagy alszik, vagy csontot rág. A lényeg: a kérdésre mindig legyen valamilyen odaillő villámgyors válasz. Akinek a kérdésére a másik nem tud azonnal felelni, az győz. (Arra ugye már rájöttetek, hogy a játék a „hát a" kezdetű kérdésről kapta a nevét?) Mielőtt játszani kezdtek, gondolkozzatok: miről és kiről is lehet kérdezni.

Februári fejtörőnk egy falkára való keféről szólt. Szerepelt ott üvegmosó kefétől körömkeféig sokféle és -fajta. Aki jól megvizsgálta a tisztítandó tárgyakat és a hozzájuk való keféket, a következőképpen párosította a jeleket: vödör — kék virág; gomb — kis hajó; cseresznye — házikó; zöld cicafej — alma; félhold — gomba; fenyőfa — piros napocska; piros csillag — zöld szív.

Az ügyes megfejtők közül ezúttal a következőket jutalmazzuk könyvvel:

Jozefák Lacika, Tóth József és *Feri*, Budapest — *Berettyán Barbara, Salamon Mária*, Debrecen — *Bíró Richárd*, Győrság — *Bodolay Zsuzsi, Szabó Balázs*, Miskolc — *Czvack Peti* és *Andi*, Borsodnádasd — *Dudás Anita* és *Pisti*, Cserkeszőlő — *Fischer Rita* és *Zoltán*, Ecser — *Ignácz Peti*, Sajószentpéter — *Kalmár Imi*, Bölcske — *Kiss Krisztián*, Alsószentiván — *Korontai Évi*, Kaposmérő — *Kustos Feri*, Nagykanizsa — *Papp Laci*, Zagyvarékas — *Pásztor Matyi* és *nővére*, Bélmegyer — *Péntek Anita*, Tiszaigar — *Raczkó Árpi*, Gyönk — *Radics Laci*, Gyalóka — *Rigó Anna* és *Zsuzsa*, Szeged — *Székely Hédi* és *Ági*, Győr — *8/A* ***Óvoda kiscsoportja***, Várpalota — ***Csokonai úti Óvoda középső csoportja***, Karcag — ***Nádor utcai óvoda,***

L. KAPUVÁRI LÍDIA:

A BÚVÓHELY

Ez még tavaly történt, most csak mesélem...

Az orgonabokrokon innen, az óriási lapulevélen túl, van a kertünkben egy bozótos. Ez a bozótos arról nevezetes, hogy ott van az én búvóhelyem. Igazán derék kis búvóhely! Még egy viharvert sátorponyva is ki van belülről feszítve, hogy ne csurogjon az eső a nyakam közé.

Itt, a búvóhelyemen tartom a szerszámaimat, madzagjaimat, szóval minden hasznos holmimat, még a kincsesládámat is. Szép ez a kincsesláda! Ki is béleltem nagyanyu régi, bársony ágyterítőjének darabjával. Csak hát az a baj, hogy üres. Pedig három gödröt is ástam kincs után kutatva a kertben! Az eredmény azonban mindössze egy rozsdás pléhdoboz meg egy negyedóra sarokban állás lett. (Ez utóbbi azért, mert a nagyapám belelépett az egyik gödörbe.) Persze ettől abbahagytam a kincskeresést. Bár most, ahogy nézem, milyen árván gubbaszt a kincsesládám a többi hasznos dolog között, azt hiszem, mégis újrakezdem! Itt a kert végében fogok ásni. Ezzel talán nem ártok senkinek!

*

Ma délután megkezdtem az ásást. Nem is hittem volna, hogy milyen valódi rengeteg ez a kertvégi orgonás! Mint egy igazi erdő! Itt nyugodtan áshatok, senki nem lép majd a gödrökbe. Különben is, mindjárt itt kellett volna kezdenem; a kincseket mindig erdőkben rejtik el...

Ásás közben egyszer csak megzörrent mögöttem a bokor. Odanéztem, hát egy kislány állt a kerítésnél.

— Kisfiú, mit csinálsz? — kérdezte kíváncsian, és a kerítésrácshoz nyomta az arcát.

— Ások — dörmögtem.

— Ide akarsz ültetni valamit? — csodálkozott el.

— Nem! Kincset keresek! — azzal bosszúsan továbbástam. Haragudtam rá, amiért ilyen könnyen kiszedte belőlem a titkot.

— Van egy golyóm! — nyújtotta át a kezét a rácsok között. — Akarod?

Nagyon szép golyó volt a tenyerén. Tarka és csillogó.

— Igazán nekem adod? — kérdeztem hitetlenül.

— Neked! — bólintott nagylelkűen.

— A kincsesládámba kéne... — kottyantottam el.

— Kincsesládád van? — csillant föl a szeme. — És tele van kinccsel?

— Hááát... tele! — lódítottam.

— Jaj, mutasd meg! — könyörgött a kislány.

— Azt nem lehet! — rémültem meg. — Nem hozhatom ide!

— Akkor engedd meg, hogy én menjek át megnézni! Ugye, megengeded!

— De... a kerítés!

— A kerítés nem számít! — mondta izgatottan. — Nézd, mekkora lyukak vannak rajta! — azzal arrébb furakodott az ágak között. Utánaeredtem én is a kerítés innenső oldalán. Kicsit arrébb csakugyan lyukasan ásított az öreg kerítés. A kislány egy perc múlva úgy vontatott a bokrok között, mintha én lennék vendég az ő kertjükben...

— Téged hogy hívnak? — mért végig közben.

— Andrisnak, és hatéves vagyok! Ősszel iskolás leszek — húztam ki magam büszkén.

— Én még csak öt vagyok — mondta letörten, ám hirtelen ő is kihúzta magát. — Viszont én vagyok a *tizedik* Mónika az ovinkban!

Mikor odaértünk a rejtekhelyemhez, még egyszer megpróbáltam őt megállítani.

— Ide figyelj, Tizedikmónika! — fogtam suttogóra a hangom. — Azt hiszem, jobb lenne, ha nem nyitnánk ki ezt a kincsesládát! Hátha beleköltözött egy béka... vagy egy kígyó! Igen, kígyó, de az is lehet, hogy sárkány!... Tudod, a mesékben is ilyenek őrzik...

Tizedikmónika nagyra nyitotta a szemét, aztán hidegvérrel félretolt az útból.

— A békától nem félek! — mondta határozottan. — A többi meg szamárság! — azzal lekuporodott a láda mellé, és felnyitotta. Én még odanézni is alig mertem. Tizedikmónika akkor lassan rámemelte a szemét.

— Miért nem mondtad mindjárt, hogy titkokat tartasz a ládában! — lehelte, és sietve visszacsukta a fedelet. — Még kirepülnének!... Nekem sajnos nincs ilyen szép

SOMORJAI ÉVA rajzai

ládám, én csak dobozokban tartom őket...

— A titkaidat!?

Tizedikmónika átszellemülten bólintott. Engem meg evett a kíváncsiság.

— Nem akarod esetleg itt tartani a titkaidat? — ajánlottam reménykedve.

— Igazán megengednéd? — ragyogott föl. — Most mindjárt áthozhatom őket?

Bólintottam.

Tizedikmónika hamarosan egy csomó dobozkával tért vissza. Egészen üresnek látszottak. Ám miközben rendre elhelyezte titkait a ládában, mindegyikkel megismertetett. Mégsem voltak üresek a dobozok... Az egyikben például egy titokban tartott jócselekedet volt, a másikban meg egy kis hajtásról szólt a titok, amit egy kiszáradtnak hitt bokor hajtott, a harmadikban az volt, hogy titokban megtanult görkorcsolyázni. Nagyon szép titok volt valamennyi!

Tizedikmónika már talán egy hete rakosgatta a ládámba a titkait, míg aztán tegnap ijedten azt nem mondta:

— Nézd, Andris! Nem bírom visszacsukni a láda fedelét! Lehet, hogy túl sok titkot tömtem bele?

Én is megpróbáltam lecsukni a tetőt, de nekem sem sikerült.

— Biztosan a nedvességtől van! — vigasztaltam. — Hiszen éjjel esett az eső!

Akkor Tizedikmónika egy öreg sállal letakarta a ládát, nehogy elrepüljenek a titkok.

*

És ma, amikor odamentünk a kincsesládához...

Két zölden ragyogó szem villant felénk belőle. A ládába egy cica-mama költözött két kiscicájával. Nem tudjuk, kié lehet, de ez nem is fontos, csak a cicák fontosak! A mi legeslegnagyobb titkaink! Etetni fogjuk őket, és ha megnőnek, játszunk velük, mert most még csak szopnak meg alszanak. A mamájuk fél tőlünk kicsit, de azért elfogadta a tejet, amit Tizedikmónika hozott neki. Azt hiszem, minden rendben lesz! Nekünk van a világon a legcsodálatosabb kincsesládánk!

Tizedikmónikának is ez a véleménye...

SÓTI KLÁRA rajza

Köszöntő anyák napjára

Már megjöttünk ez helyre,
anyánk köszöntésére.
Anyám, légy reménységben,
köszöntlek egészségben.

Amennyi a zöld fűszál,
égen ahány csillag jár,
májusban a szép virág:
annyi áldás szálljon rád.

Magyar népköltés

„...virágom

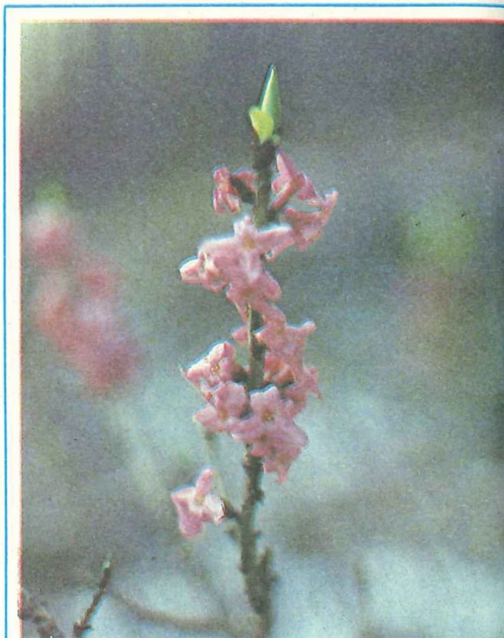
Tavaszi szél vizet áraszt... — így mondja
dal. Hozzátehetjük: virágkelyheket is bont
gat. Méghozzá nemcsak a hóvirágét, ibolyáé
legjobb ismerőseinkét! A tündérszép virágo
nak se szeri, se száma! Persze nem minden
találkozik velük, csak aki séta közben kíván
csian kutatja a hegyoldalakat, patakok par
ját; aki okosan faggatja az erdőt, mezőt,
sejti, hogy mikor, merre, milyen virág nyíli

MOGYORÓ
Ha hiszed, ha nem, ezek a sárga csíkocskák is virágok! Pontosabban pici, porzós virágokból álló fürtöcskék. Termésük a jóízű, kerek mogyoró; egyik kedvenc csemegénk!

PIROSLÓ HUNYOR
Bükkerdőben, nyomban hóolvadás után dugja ki fejét az avar alól. Szép, de mérges növény. Jobb, ha nem érinted!

FARKASBOROSZLÁN
Mi köze a farkashoz? Nem tudjuk. Az oroszlánhoz? Semmi! De az biztos, hogy bódító illata van, és mérges, piros bogyókat terem.

TAVASZI CSILLAGVIRÁG
Hegyes végű szirmaikkal valóban lilás fényű csillagocskákra emlékeztetnek a virágai. Nedves ligetekben, márciusban, áprilisban nyílik.

LEÁNYKÖKÖRCSIN
Csoportokban találhatod, mint fészekben a madárfiókákat. Márciustól virágzik a száraz, napos, füves dombokon, hegyoldalakon.

…SLÓ HUNYOR
, nyomban hóolvadás
fejét az avar alól. Szép,
növény. Jobb, ha nem

LEÁNYKÖKÖRCSIN
…rtokban találhatod, mint fészek-
… madárfiókákat. Márciustól vi-
… a száraz, napos, füves dombo-
…hegyoldalakon.

„…virágom…

Tavaszi szél vizet áraszt… — így mondja a dal. Hozzátehetjük: virágkelyheket is bontogat. Méghozzá nemcsak a hóvirágét, ibolyáét, legjobb ismerőseinkét! A tündérszép virágoknak se szeri, se száma! Persze nem mindenki találkozik velük, csak aki séta közben kíváncsian kutatja a hegyoldalakat, patakok partját; aki okosan faggatja az erdőt, mezőt, és sejti, hogy mikor, merre, milyen virág nyílik.

FARKASBOROSZLÁN
Mi köze a farkashoz? Nem tudjuk. Az oroszlánhoz? Semmi! De az biztos, hogy bódító illata van, és mérges, piros bogyókat terem.

— Talán a katonák nadrágját a mamájuk varrja meg? A katona mindent maga csinál: foltoz, és gombot is tud varrni.

Bobka elszégyellte magát. Hazament, tűt, cérnát és egy kis foltnak valót kért a mamájától. Kivágott belőle egy uborka nagyságú darabot, és varrni kezdett. Nem volt könnyű dolga. Ráadásul nagyon sietett, és a tűvel megszúrta az ujját.

— Mit szurkálsz, te utálatos — morgott Bobka, és igyekezett a tűt egészen a fokánál megfogni, hogy ne szúrjon.

Végül is felvarrta a foltot. Úgy állt a nadrágon, mint egy aszalt gomba. Az anyag összehúzódott, a nadrág egyik szára rövidebb lett.

— Hogy néz ez ki? — bosszankodott Bobka, nadrágjára pillantva. — Csúnyább, mint volt. Kezdhetem elölről.

Fogta az ollót, kibontotta a varrást. Aztán kisimította a foltot, a lyukra illesztette, ceruzával körülrajzolta, és újból nekilátott.

Most lassan varrt, és egész idő alatt arra ügyelt, hogy a folt ne mozduljon el a vonalról.

Sokáig bajlódott, sóhajtozott, szipogott, de amikor elkészült, öröm volt a foltra nézni. Szépen, és olyan erősen volt megvarrva, hogy foggal se lehetett volna letépni.

Fölvette a nadrágját, és kiment az udvarra. A gyerekek körülfogták.

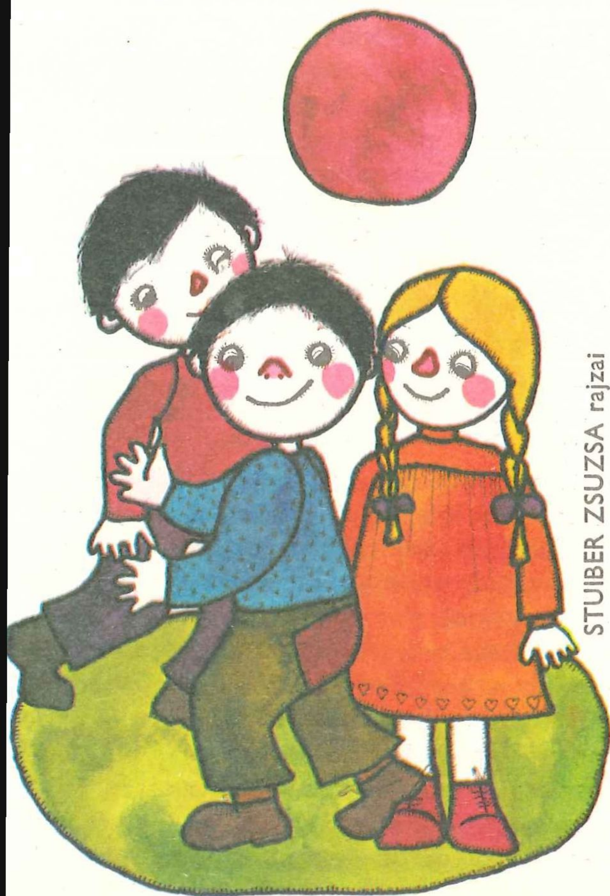
— Ez igen! — mondták. — Nézzétek, kö-

rülrajzolta a foltot ceruzával! Látszik, hogy tényleg ő csinálta.

Bobka pedig körbefordult, hogy minden gyerek lássa, majd így szólt:

— Gombot varrni is meg kéne tanulnom. De sajnos, nem szakadt le egy se. Na, nem baj. Valamikor majdcsak leszakad. Akkor aztán a gombot is magam varrom fel.

Fordította: ZANA ZOLTÁNNÉ SEBŐK MÁRIA

STUBER ZSUZSA rajzai

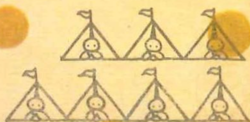
GÁBOR ÉVA rajza

GARAI PÉTER:

Macskavacsora

Kistányérban tej,
benne macskafej,
rózsaszínű nyelve
gyorsan szaladt fel-le,
édes tejét
lefetyelte,
lefetyelte:
— az egészet
felfetyelte!

Kedves majmocskáját magához ölelve, sietősen szedte a lábát Gergő a lakótelep házai között. Ugyanis világgá ment. Nem *szerencsét próbálni*, nem bizony, hanem *csak úgy* világgá, hogy megbüntesse vele anyut meg aput.

Mindennek a papagáj volt az oka, amit anyu két hete vett a kisfiának. Mert amikor a madár megszokott náluk, már nem volt többé az a kedvesen bumfordi, hallgatag lakótárs, mint addig, hanem napestig lármázott, énekelt. Csak akkor volt tőle némi nyugalom a lakásban, ha letakarták a kalitkáját. Anyu meg apu már nem bírta tovább a ricsajt, és elajándékozták a madarat a földszinten lakó magányos bácsinak. Tulajdonképpen Gergő sem tudott igazán mit kezdeni a papagájjal. Ő sem hallgatni, hanem szeretgetni szerette volna elsősorban, bár őt a lármája nem zavarta úgy, mint anyuékat. De számára a szeretet egyet jelentett az ölelgetéssel, a simogatással, hát minduntalan bent kotorászott a ketrecben, amiből aztán semmi jó nem származott. Szegény ijedt madár még meg is csipkedte érte.

Anyu meg apu úgy gondolta, hogy könnyebb lesz Gergőnek megválni a madártól, ha már nem találja a lakásban, mire hazajön az óvodából. Pedig nem volt igazuk. A kisfiút nagyon elkeserítette a madár hirtelen elvesztése. Toporzékolt, földhöz verte magát, és végül, hogy sértődöttségét teljes mélységében éreztesse anyuékkal, bejelentette, hogy világgá megy. Vette a kismajmát, és elindult. Most pedig ott lépdelt a járdán, és hátra sem nézett. Szerencsére. Mert akkor észrevette volna, hogy kapualjtól kapualjig, játszótértől játszótérig ott lopakodik mögötte apu.

Gergő ellenkező irányban ballagott az úton, mint amerre az óvodába szoktak menni. Errefelé még soha sem járt. Hamarosan elmaradtak mellőle az emeletes házak. És bár az út ugyanaz maradt, — mégis egészen más utcát látott maga körül. Mindenütt kertek, kertek, a kerítéseken át belátott mindenhová. Az emberek virágot locsoltak, gyümölcsöt szedtek, közben nevetgéltek, vidáman átkiabáltak egymásnak a kerítésen. Egyszerre egy különös kert elé ért Gergő. Ide nem látott be az összehajló lombokon át!

SOMORJAI ÉVA rajzai

L. KAPUVÁRI LÍDIA: A mad

as anyó

Kíváncsian megállt a kapunál, hogy beleselkedjen. Erre egy anyóka tipegett elő a kert mélyéről.

— Hová mégy, kisfiú? — kérdezte csodálkozva. — Még soha sem láttalak erre.

— Világgá megyek — mondta Gergő dacosan.

— Világgá!? — csapta össze kezét az anyóka. — De hiszen ez itt a világ vége! Nem látod, hogy már az emeletes házak is elfogytak?

Gergő mélyen eltöprengett.

Az anyóka szélesre tárta a kaput.

— No, kerülj beljebb, meséld el, miért indultál neki! — és az anyóka a szája elé tette az ujját, úgy intett apunak, aki hatalmasakat hadonászva, most már loholva igyekezett utolérni a kisfiát. Apu kicsit tétován lépett még néhány hétmérföldeset, aztán mégis megfogadta az anyóka hangtalan tanácsát, és nem fedte fel magát a kisfia előtt.

Gergő belépett a kertbe. A kapu nagyot nyikordulva csukódott be mögötte. A bokrok visszahajoltak a helyükre, és újból elrejtették a kijáratot. A kert olyan zegzugos, olyan árnyékokkal terhes volt, hogy Gergő bizonyára megretten tőle, ha ez a kert nincs telides-teli madarakkal. De itt mindenütt madarak ugrándoztak és csicseregtek. Némelyikük kíváncsiságában egészen közel merészkedett Gergőhöz.

— Kellemes ez a mai délután, igaz-e, kedveskéim? — szólította meg őket az anyóka.

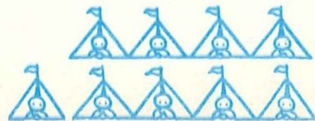
És a madarak, tollukat igazgatva visszacsicseregtek neki.

Gergő el volt bűvölve. Az anyóka pedig leültette őt a tornácon, és elé tett egy hatalmas tál cseresznyét.

— Itt termett! — kínálta kedvesen.

Gergő majszolta a cseresznyét. Hirtelen egy feketerigó röppent az asztalra. Oldalra hajtott fejjel méricskélte a kisfiút, aztán odaugrált a tálhoz, kikapott belőle egy szemet, és ott az asztalon nekilátott. Gergő szájában megállt a falat, még levegőt se mert venni.

— Te torkos! — korholta tréfásan az anyóka a rigót. De a madár egyáltalán nem zavartatta magát, sőt, búcsúzóul csent még egy cseresznyét, és azzal állt odább.

— Én neveltem — nézett utána az anyóka szeretettel. — Még fióka korában esett ki a fészekből. Bizony, elég nehéz dolgom volt vele!

— Itt minden madár a tiéd? — kérdezte Gergő suttogva.

— Én inkább úgy mondanám, hogy a barátaim — nevette el magát az anyóka. — Ilyenkor nyáron eltereferélgetünk kicsit, de igazán télen van szükségük rám, amikor éheznek. Olyankor én gondoskodom róluk.

— Nekem is volt egy papagájom... — kezdte Gergő.

A néni elkomorodott.

— ... de anyuék odaajándékozták a földszinti bácsinak — folytatta Gergő panaszosan. Ám az anyóka szinte oda se figyelt már, csak maga elé dohogta:

— Papagáj! Micsoda ostoba dolog!

Gergő értetlenül nézett rá. Az anyóka megenyhült, és a kisfiú kezére tette törékeny, öreg kezét.

— A madarak élete a repülés! El sem lehet szörnyűbbet képzelni, mint amikor egy ilyen kis jószág ketrecben éli le az életét! Mintha te soha nem futkározhatnál a téren, hanem szobába zárva kellene maradnod örökre...

Gergő megborzongott.

— Visszakérem a bácsitól, és szabadon engedem — súgta.

— Hiszen, ha az olyan egyszerű lenne! — mondta szomorkásan az anyóka. — Csak meleg éghajlatú országokban élhetnének szabadon az efféle madarak, ahol örökös a nyár, itt sajnos nem.

Gergő csüggedten ült a széken.

— Az én madaraimhoz hasonló barátaid persze neked is lehetnének — kezdte óvatosan az anyóka. — Ha télen segítenél rajtuk...

— És akkor megismernének ... és oda is jönnének hozzám? És ... és meg is simogathatnám őket?

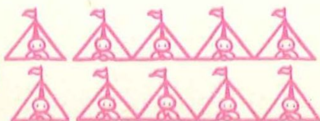
— Simogatni az ember a szemével is tud — suttogta az anyóka. — Nagyon-nagyon törékeny dolgokat, amihez a keze túlságosan esetlen...

Gergő a kezét méregette, aztán lassan simogatni kezdte az egyik kis verebet — a szemével. Még nem ment könnyen, mert csak most tanulta. Minden simításnál nagyot döfölt a fejével a levegőbe. De a kisveréb megértette. Először kedvesen tollászkodott, aztán visszacsicsergett neki. Gergő boldog volt. A boldogságtól még csodálkozni is elfelejtett, mikor becsöngetett érte apu.

Ugrabugrálva szökdécselt apu körül hazafelé az úton. Vissza-visszafordult, hogy integessen a néninek. Az anyóka állt a kapuban, és nézte őt.

... És Gergő érezte, ahogy okos, öreg szemével simogatja ...

virágom..."

A rátalálás, a felfedezés öröméhez segítenek bennünket ezek a képek, amelyek bemutatnak néhányat a legszebb tavaszi virágok közül. Ha meglátod őket a szabadban, gyönyörködj bennük, és óvd, kíméld őket. Különösen a gyökerüket, amelyből ismét új virágok nőhetnek. Hadd örüljön nekik más is! A bal oldali képeken kora tavaszi virágokat láthatsz, a jobb oldalon később nyílókat. *K. M.*

LILA ÖKÖRFARKKÓRÓ
Füves hegyoldalakon, réteken él; májusban virágzik. Sárga színű rokonai (változatai) is vannak, de azok jóval nagyobbak.

BÉCSY LÁSZLÓ fotói

BARACKLEVELŰ HARANGVIRÁG
Keskeny, hosszúkás levele hasonlít az őszibarack levelére. Füves réteken, hegyoldalakon nyílik a tavasz végén.

ERDEI SZELLŐRÓZSA
Ellentétben a galambvirággal, száraz, melegebb hegyoldalakon él. Szereti a fényt, a tölgyerdők tisztásait. Tavasz végén virágzik.

GALAMBVIRÁG
Az találkozhat vele leginkább, aki gyakran jár hegyvidéki, nedves erdőkben, patakok partján. Fehér szirmait márciusban bontja.

GÓLYAHÍR
A nedves réteket, erdőket, patakok partját kedveli. Kora tavasztól virágzik, de a legtöbb virága áprilisban, a gólyák érkezésekor nyílik.

NAGY FRANCISKA:

A rozsdafarkú madár

Zsófi félóránként kilopakodott a kertbe. A kapuig osont, majd a présház mögé settenkedett, és izgatottan kutatta a bokrok alját, a fák tövét, a kert minden zegzugát. Röpködhettek a cinkék, süthetett a nap, bonthatta ezer hófehér virágát a meggyfa, Zsófi oda se nézett. A friss fűből készített fészket kereste, amit a nyulak minden évben máshová dugtak. Hol a ház mögött, hol a tulipánágyásban bukkant Zsófi a fészekben színesedő ajándékokra, de már az is megesett, hogy a madáritató mellett találta a piros tojásokat.

Rajzolta DANCSECS ENIKŐ, 5 éves, Drávasztára

A harangok éppen kongani-bongani kezdtek a falusi templom tornyában, amikor Zsófi felkiáltott:

— Ott van! Megtaláltam végre!!!

A mogyoróbokorhoz nyargalt. A nyulak ezen a húsvéton piros és kék tojásokat, csokoládébáránykát, szappanbuborék-fújót és egy narancssárga ásót hoztak Zsófinak.

— Gyertek gyorsan! Micsoda gyönyörű, nekem való ásót kaptam! És mennyi piros tojást!

Zsófi boldogan mutogatta szüleinek a nyulak ajándékát. Kosarába szedte a tojásokat, aztán ásójával a konyhakertbe szaladt:

— Mama! Jöttem ásni!

A konyhakertben egymás mellett sorakoztak az ágyások, édesanyja az utolsó parcellát ásta. A megforgatott földből kiszedegette a tarack- meg a pitypanggyökereket, és a gyalogútra dobta.

— Van már ásód, legyen saját kerted is! Megjelöltem: ettől a földbe szúrt ágacskától egészen a ribizlibokorig, ez lesz a te kerted. Te ásod, gyomlálod, öntözöd, és azt ültetsz bele, amit csak akarsz!

Zsófi mindig sóvárogva nézte a mama szép kertjét, a hamvas cukorborsókat, a katonás hagymasorokat, a piroslő paradicsomokat. Gyakran lábatlankodott édesanyja mellett, segített babot ültetni, paprikát gyomlálni, néha az ásót is elkunyerálta, s erőlködve forgatta a földet a hatalmas szerszámmal. Most csodálatos ásója van, nem játékszer, de nem is túl nagy, és igazi kertet kapott hozzá! Zsófi arca ragyogott az örömtől:

— Az én kertembe dinnyét, borsót, céklát vetek! De főleg óriási dinnyéket termelek!

— Háromféle dinnyemagunk is van! — mondta az édesanyja.

Egy darabig együtt ástak, aztán Zsófi mamája bement vacsorát főzni.

Narancssárga ásójával Zsófi szorgalmasan hajladozott a kertjében.

— Kár... kár... — hallotta egyszer csak. Felnézett. Az útmenti nyárfa tetején borzas varjú billegett.

— Igazán nem kár, hogy egy kicsit sáros lesz az ásó. Majd lemosom — mondta neki Zsófi.

— Kár... kár... — hajtogatta tovább a varjú.

— Mondom, hogy nem kár-kár! —toppantott mérgesen a kislány. A varjú megsértődött, elrepült.

Zsófi megrándította a vállát, és forgatta tovább a földet új ásójával. Már elfáradt, lassabban dolgozott, el-elbámészkodott közben. Időnként leguggolt, és gyökereket cibált ki a rögök közül. Furcsa, hosszúkás csigaházakat talált, parányi piros pókokat, ijedten szaladgáló hangyákat.

Az öreghegy mögül kidugta fejét egy krokodil alakú felhő. A kert fölé úszott, megkövéredett, s mire a Balaton felett átkelt, szárnyai nőttek; lomha madárra hasonlított.

Ahogy nézelődött Zsófi, megpillantott a ribizlibokron egy verébforma madarat. A hegyes csőrű, apró madár őt figyelte.

— Ugye, csudaszép ásóm van? — dicsekedett Zsófi.

— Tik-tik-tik — felelte a szürkésbarna madár, és Zsófi lába elé reppent. Felkapott valamit a földről, visszaszállt a bokorra, billegette a farkát.

— Nahát! — kiáltotta Zsófi.

GÁBOR ÉVA rajzai

— Hüid... Hüid... — mondta a madár, és újra felröppent. Megállt Zsófi előtt a levegőben, mint valami szitakötő; forgatta a fejét, úgy nézelődött, majd hirtelen lecsapott, és felkapott egy pajort. Visszarepült a ribizlibokorra, vörösen villant a farka.

Zsófi beledöfte ásóját a földbe, és percekig bámulta a körülötte cikázó madarat.

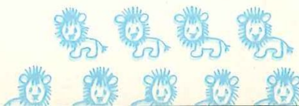
— Tik-tik-tik — énekelte a madár, és a narancssárga ásó tetejére szállt.

— Hát te egyáltalán nem félsz tőlem? — csodálkozott Zsófi.

A szomszédos szőlőskertben görnyedező Gyula bácsi felegyenesedett, és átszólt a kerítésen:

— No lám, Zsófi! Melléd szegődött a kerti rozsdafarkú madár! Akkor te most már igazi kertész vagy. Rendes földművelő ember!

A Nap már az Öreghegy mögül kukucskált, és a szeplős orrú, copfos földművelő ember boldogan állt kertjében.

MAKK MARCI JÁTÉKÖTLETE:

Lusta zenész

Feküdj a hátadra; nyújtsd ki a karodat a fejed mellett, és tarts a kezedben egy-egy fadarabot vagy nyeles, konyhai vágódeszkát. Üsd össze őket, hogy hangot adjanak. Most lendítsd fel mindkét lábadat a fejed fölé, a deszkákat pedig ezúttal a térded alatt üsd össze. Ülj fel egy nagy lendülettel — a lábad visszakerül a földre —, és ismét a fejed fölött üsd össze a deszkákat. Próbálgasd folyamatosan többször is!

DEMETER RÓZSA

SÓTI KLÁRA rajza

HÚSVÉTI MEGLEPETÉS lehet ez a csinos, díszes tojás, amelynek érdekessége, hogy a virágszirmok, levélkék egy része *kihajtható*. Kartonpapírra ragasztott, egyszínű vászonból vagy szövetből készül a tojásforma; ollóval csipkézd ki a szélét. (Ha van otthon cikk-cakk olló, gyorsíthatod vele a munkát.) Kérj egy tízfillérest, tedd rá különféle színű papírokra, rajzold körül, és vágd ki a színes korongokat. Rajzolj a tojásra szárat, aztán hajts félbe minden korongot, és rakj ki belőlük virágokat, leveleket a tojásra. Ha elrendezted őket, ragaszd a tojáshoz a korongok egyik felét. A külső virágszirmok és a levelek másik fele szabadon libeg.

A cecei óvodások készítették

TANDORI DEZSŐ: **Verébvilág, medvevilág**

KOLTAI ÉVA rajza

*Hajnalodik,
felkel a nap,
zajonganak
a madarak.
Talpra, medvék,
itt a reggel:
rigókkal és
verebekkel.
A medveház
közelében
madárcsapat
zsibong éppen.
Zsendül a fű,
zendül a dal,
lendül jobb mancs,
lendül a bal:
a medvék mind
szorgoskodnak,
a patakról
vizet hoznak,
elkészítik
a reggelit,
a verébnép
segít nekik —
segít enni
a verébnép,
viszik épp egy
kifli végét.
Hej, a finom
medvekifli!
Jól lehet rá
tejet inni.*

*A verebek
esznek-isznak,
aztán közben
meg se híznak!
Fürgébbek ők,
mint a mackók —
veréb, ugye,
sose cammog!
Jaj, a medvék
panaszkodnak:
„Nem lehetnénk
mi is gyorsak?
Tornázzunk tán
minden reggel,
gyerekekkel,
verebekkel?"
Medvéinket
vigasztalom:
„Üldögélni
az asztalon,
a szőnyegen —
avagy bárhol —
így is lehet.
Fő, hogy bátor
legyen, aki
medve lett:
így hát sose
féljetek;
ha soványak,
ha kövérek:
mackók vagytok,
nagyon szépek!"*

HERVAY GIZELLA:

TRAKTORMESE

Kobak meglátott egy traktort. Piros volt, és nagy kerekei voltak.

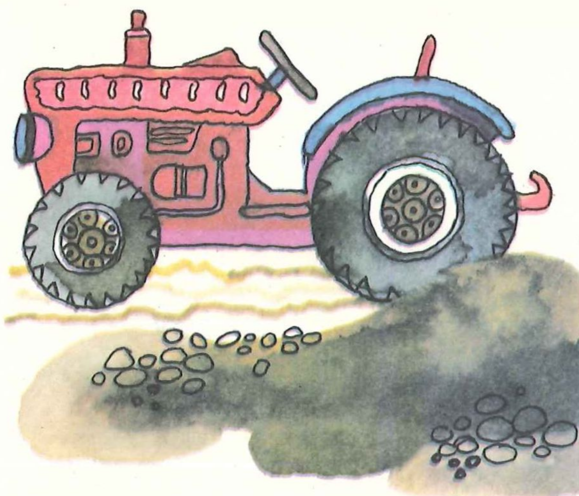
— Szép — mondta Kobak. — Ugye, mind megissza a tejet? — kérdezte édesanyjától.

— A traktor nem iszik tejet.

— De ugye, mind megeszi a vajas kenyerét?

— A traktor nem eszik vajas kenyeret.

— De ugye, megmossa a kerekeit?

— A traktor nem mosakodik.

— De ugye, este szépen lefekszik és elalszik?

— A traktor nem alszik.

— De ugye, reggel veszi a táskáját, és megy óvodába?

— A traktor nem jár óvodába.

— De ugye, jó kis traktor, és szót fogad a mamájának?

— A traktornak nincs mamája.

— Szegény traktor. De miért nincs?

— Mert gép — mondta a mama. — Nem eszik, nem iszik, nem alszik, nem megy óvodába, és nincs édesanyja. Csak gép, kerekei vannak, azok forognak, ha megindítja a traktoros. Ha megindítják, megy.

— Csak akkor jár, ha megindítják?

— Csak akkor.

— Mert gép?

— Mert gép.

— És az autó is csak akkor megy?

— Az autó is.

— Az autó sem iszik tejet?

— Nem iszik.

— És nem eszik vajas kenyeret?

— Nem eszik.

— És nem alszik?

— Nem alszik.

— És nem megy óvodába?

— Nem megy.

— És nincs édesanyja?

— Nincs.

— Szegény autó, akkor ő is csak egy gép. De én azért a kicsi autómat megetetem és megitatom, lefektetem és sétálni viszem, hadd higgye azt, hogy van édesanyja.

SOMORJAI ÉVA rajzai

Játsszunk most együtt!

Kedves Szülők, Nagyszülők, kedves Felnőttek!

Ez alkalommal főként azokkal a gyerekekkel játszunk, akik szívesen rajzolnának, színeznének, csak még nem eléggé ügyesek és kezdeményezők ahhoz, hogy önállóan rajzoljanak, saját elképzeléseiket vessék papírra. De a könnyen és jól rajzoló gyerekeknek is örömet szerez, ha kiszínezik ezt az ábrát, és kezük nyomán alakulnak ki a figurák; láthatóvá és felismerhetővé válik az, amit a rajzoló néni a gyerekeknek előkészített. Hogy mi bújik elő a kiszínezés után, az egyelőre maradjon titok.

A felnőttnek most is segítenie kell, ő mondja el a gyereknek, hogy mit tegyen. Először is kedvcsinálóként vetesse elő vele „bűvös" színes ceruzáit, amelyeknek segítségével varázsló lehet belőle, ha úgy színezi ki az ábrát, ahogyan kérjük tőle: a háromszöggel jelölt részeket sötétkékre, a pontozottakat barnára, a csillagosokat feketére, és így tovább, a kép felett látható jelek szerint. Ha valamelyik színese hiányzik, hasonló színűvel is rajzolhat. Mielőtt hozzáfog, alaposan figyelje meg a jeleket, és a hozzájuk tartozó színeket; aszerint használja a ceruzáját — mindezt magyarázza el a felnőtt. Amikor a gyerek kiszínezte a képet, mondja el, hogy mit varázsolt elő, mi jut róla eszébe, mire emlékszik az elmúlt év hasonló időszakából. Ott volt-e azon az eseményen, amely a képen látható. És ha egy kis ideje van még a gyerekkel játszó felnőttnek, kérjük, meséljen az előbújt kép alapján arról, amit ebben az időben, ebben az évben terveznek. Hadd várja a gyerek is örömmel a közelgő ünnepet!

R. K.

GÁBOR ÉVA rajza

F. GYŐRFFY ANNA rajzai

GYÁRFÁS ENDRE:

DÖRMÖGŐÉ

— Rostélyos lesz az ebéd.
Ugorjatok, csemeték!
— szól a Dörmi bocsok anyja.
— Kellene még néhány hagyma.

Berci, Marci máris szalad,
s a pincében addig matat,
míg hagymákat nem talál;
egyik kisebb, másik nagyobb,
egyik itt van, másik meg ott:
mindegy. Anyó várja már!
Sietnek, s a kosárkába
minden hagymát bedobálva
indulnak a házba ismét.
— Hoztunk, amit kértél. Tessék!

Futnának már, ámde Anyó
visszainti őket: — Bocsok!
Sejtitek-e, mit tud az a
hagyma, amit ti hoztatok?
— Mit is tudna? Könnyeztetni,
s jó ízekkel kényeztetni.

HAGYMÁI

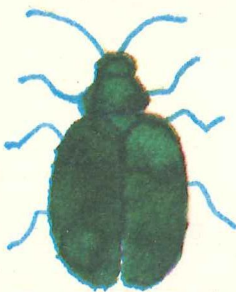
— Hohó! Menjetek csak szépen,
s négy hagymát a kert végében
ültessetek a földbe!
Öntözzétek este-reggel,
s kísérjétek figyelemmel:
vajon mi lesz belőle?

Napok telnek, hetek múlnak,
a növénykék előbújnak,
zöld kardokkal döfkölődve
a tavaszi levegőbe.
A bimbókból fel-felcsapnak
a szirmok, mint apró lángok,
s kiderül: az egyik hagyma
nem hajt mást, mint kardvirágot.
A másikból jácint sarjad,
s illatozik szaporán,
harmadikból liliom nő,
negyedikből tulipán.

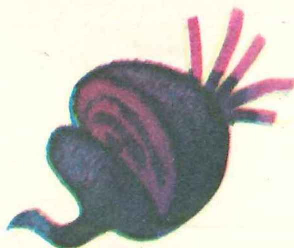
Marci már „bölcs": — Tudod, öcsém,
többféle a hagymás növény.
Virághagymát kár lett volna
vagdalni a rostélyosba.

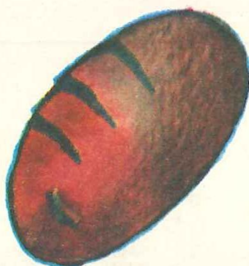

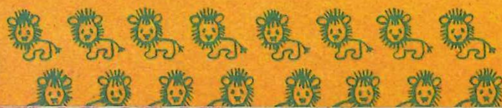

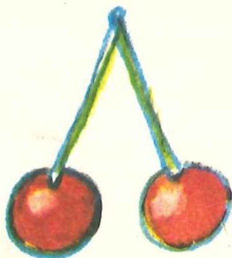

KOLTAI ÉVA rajzai

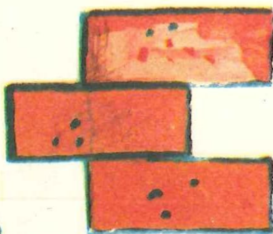

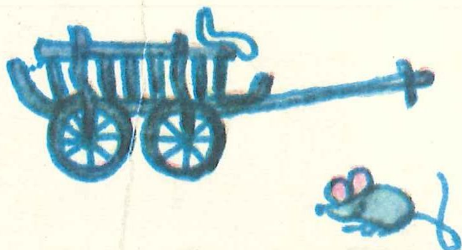
ÖSSZE-CSENG?

Mondd ki hangosan, hogy mi mindent látsz ezen az oldalon, és figyelj a szavak csengésére! Egy-egy soron belül hasonló hangzású szavakat találsz, de minden sorban van egy kivétel, amelynek hangzása eltér a többiétől. Keresd meg, és rajzold le egy papírra a három kivételt! Ha túl könnyű a feladat, keress újabb, most már a kivételekhez hasonlóan csengő szavakat! Rajzodat küldd el Dörmögőnek!

K. M.

Dörmögő Dömötör, a Magyar Úttörők Szövetségének gyermeklapja. Megjelenik havonta. Szerkesztő: Rákos Klára. Kiadja az Ifjúsági Lapkiadó V. Felelős kiadó: Dr. Petrus György. Szerkesztőség: Budapest VI., Dalszínház u. 10. Telefon: 318-798. Levélcím: Dörmögő Dömötör szerkesztősége, 1370 Budapest, Postafiók 357. Kiadóhivatal: 1374 Budapest VI., Révay u. 16. Telefon: 116-660. Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI. 1900 Budapest, V., József nádor tér 1.) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással KH-